

ljati. Poslanec Vesenjajk je v svojem govoru opisal pred celo zbornico, kako strašno davčni vijak v Sloveniji stiska naše ljudstvo. S številkami je dokazal opravičenost našega predloga. Za njim pa je finančni minister dr. Stojadinovič izjavil, da Pašičeva vlada tega predloga ne more sprejeti.

Okoli 100 poslancev za, 120 proti.

Nato je predsednik odredil glasovanje. Za naša (Vesenjajkova) predloga so glasovali vsi poslanci Slovenske ljudske stranke, Hrvati, poštenti Davidovičevi Srbi, Bosanci, celo srbski zemljoradniki s Pučljem in par Nemcev. Cela leva stran parlamenta je bila z nami. Bilo je to okoli 100 poslancev.

Pivko glasuje za ministra proti Sloveniji.

Proti pa so glasovali Pašičevi srbski radikali in Pribičevići demokrati, okoli 120 po številu. Nekateri radikali so pred glasovanjem zapustili dvorano.

Proti znižanju dohodnine in desetka v Sloveniji je vstal in glasoval Žerjavov poslanec dr. Ljudevit Pivko. Skoro prvi je vstal in celo dvignil obe roki. Posmehoval se je. Dobro se mu je zdelo, da je propadel naš predlog. Kaj takega nismo pričakovali od človeka, kateri govori na shodih samostalne demokratske stranke, da hoče delovati proti previsokim davkom. V soboto, dne 15. junija 1925, je imel priliko pokazati, ali ima on in njegova stranka kaj srca za naše trpeče ljudstvo. In proti pričakovanju je Pivko glasoval proti našemu predlogu.

Naši poslanci obračunajo s Pivkom.

Naši poslanci so s Pivkom temeljito obračunali. Skočili smo kvišku in Pivko jih je slišal, kakor še menda nikdar v svojem življenju.

Kaj je vse moral slišati dr. Pivko.

Poslanec Zebot se obrne proti Pivku in mu zakliče: »Ali Vas ni sram, da glasujete proti znižanju davkov v Sloveniji?« — Kremžar: »Pivko glasuje za to, da je Slovenija molzna krava.« — Brodar: »Skandal! Sramota, da slovenski poslanec glasuje proti Sloveniji!« — Smodej: »Lep zastopnik slov. naroda!« — Skoberne: »Sram Vas bodi! Takšen zastopnik slovenskih davkoplačevalcev ste Vi!« — Obracunali bodo z Vami, ko pridete med nje!« — Palež: »Pojdite sedaj med naše ljudstvo in pohvalite se, da ste glasovali proti Sloveniji!« — Dr. Hodžar: »Doma prireja Vaša stranka protestne shode proti davkom, tu pa glasujete za nje. To povejte na shodih, če si upate!« — Ves klub kliče: »Kako morete proti eksistenčnim pogojem svojega naroda glasovati. Tako delajo poturice!« — Bedjančič: »Ma že vkip prišla!« — Zebot: »V St. Lenartu ste ljudi farbali, da boste delali za znižanje davkov. Ali Vas ni sram! Fejl!« — Smodej: »Žerjav je vsaj zbežal iz zbornice!« — Dr. Hodžar: »Našega kmeta dr. Pivko, Slovenec Pivko pa se ne sramuje glasovati proti znižanju davkov!« — Zebot: »Na Vaših shodih kričite, da smo poslanci SLS krivi neznosnih davkov. A tu v Beogradu, kjer se odločuje, pa glasujete proti znižanju starih in za nove davke. Sedaj ste pokazali svojo pravo barvo.« — Slišal je dr. Pivko še več drugih ostrih. Cela zbornica je pozorno opazovala, kako so naši poslanci obračunali s Pivkom.

Dr. Pivko izgine iz zbornice.

On pa, ki je glasoval proti pravičnim našim predlogom — Pivko — je sedel sključen v svoji klopi. S prstom so kazali naši nanj. Ko se je hrup polegel, se je Pivko na tihem izmuznil iz dvorane.

Davkoplačevalci! Ko Vas bodo rubili, ko Vas bode davčni vijak najhuje pritiskal, spomnite se 15. maja 1925. Sodite sami! Presodite, katera stranka se je potegnila za Vas in katera je glasovala proti Vam.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Ko bi se bilo moralo danes teden predati narodni skupščini poročilo anketnega odbora v svrhu izvršitve verifikacije ali odobrenja preostalih 24 hrvatskih mandatov, je Pašič se v zadnjem hipu

celo stvar zavlekel.

Na vladni seji je stavil svoj predlog, naj gre verifikacija ponovno skozi verifikacijski odbor in to stališče je zastopal tudi na seji radikalnega poslanskega kluba. Mnogo radikalnih poslancev se je sicer izjavilo za to, naj se preneha vsako odlaganje ter naj se mandati takoj verificirajo. Kočno so pa le vsi izvzemši Ljubo Jovanoviča sprejeli Pašičev predlog.

Na petkovi seji skupščine

je predsednik najprej iznesel Pašičev predlog nujnega zakona o zgradbi spomenika pokojnemu kralju Petru. Opozicija je ta predlog sprejela, kljub temu, da je še veliko nujnejših stvari, veliko je pa bilo njeno ogorčenje, ko je takoj na to sledil drug nujni predlog o zgradbi Pantheonu, to je posmrtnega doma za velike in zaslužne državnike. Začuli so se klici: »Pašič gradi Pantheon za sebe! Ali niso važnejši invalidi, zastopniki hrvatskega naroda in mnogo drugega, kot pa to, kam bomo položili Pašiča enkrat po smrti?« — Vladna večina je sprejela seveda tudi nujnost tega predloga. Nato je sledil predlog radikalne in samostojno demokratske stranke o ponovni izročitvi verifikacijskih spisov verifikacijskemu odboru.

Proti ponovnemu odlaganju verifikacije

je cela opozicija nastopila prav odločno, hrvatski zajedničarski poslanec dr. Polić je naglašal, da je zavlačevanja že več kot preveč in celo mnogi radikalni poslanci so se pred glasovanjem v znak nesoglasja odstranili iz dvorane, ostalo jih je pa s samostojnimi demokrati le toliko, da so sprejeli Pašičev predlog. Ljubo Jovanovič je ostal v dvorani in je tudi proti glasoval z opozicijo vred. To je znamenje novega in močnejšega odpora proti Pašičevi smvolji v radikalni stranki.

Kako so vladinovi nastopili proti olajšanju davkov smo opisali že na drugem mestu. Tudi pri tem glasovanju, ki se je vršilo na sledeči seji v soboto, se je nekaj s takim početjem nezadovoljnih radikalov odstranilo iz dvorane. Na tej seji je bil prebran tudi vladni sklep

o odgoditvi skupščine

do danes z utemeljevanjem, da nima kaj delati, ker še niso gotovi razni zakonski osnutki. Opozicija je odgoditvi odločno ugovarjala s pozivom na to, da je sama stavila ministrom in skupščini že dovolj gradiva za delo. Vse to pa leži, ker zavlačuje nekaj Pašič sam, drugo pa razni ministri po njegovem navodilu in vzgledu.

RR sporazumevanje

je na mrtvi točki in velika večina hrvatskih poslancev že na to nič več ne da, ker je jasno, da hoče Pašič Hrvat spravit samo v zagato in da bi rad strankarski sporazum po potrebi šele pozneje enkrat, ko bodo sprejeti vsi nazadnjaški zakonski osnutki in bi se hrvatski poslanci — če bi prišli v vladu — z delovanjem na taki podlagi onemogočili pred ljudstvom. Položaj je temeljito razčistil dr. Korošec na seji vodstva SLS v Ljubljani dne 7. t. m.

O sporazumu in bodočnosti je dejal dr. Korošec:

Pašič ne želi sporazuma, ker on in Pribičević politično živita od spora med brati in nesloge. Pašič ne želi sporazuma, ampak hoče razcepiti blok, razcepiti tudi HSS ter kompromitirati Radičevu stranko. Vendar pa moramo kljub vsemu temu ob tej priliki opozoriti celo državo na dejstvo, da še nikdar ni bilo tako ugodne prilike, ne tako velike lahkote, da pridemo do sporazuma, kakor ravno v sedanjem momentu. Ne bo minulo leto in razmere se bodo zopet postrile, nastopile bodo nove težkoče, ki jih bo težje premagati, kakor sedanje. S centralizmom se ne morejo urediti naše notranje politične razmere. In vendar zahtevajo vulkanična tla po celem svetu, da varujemo, kar smo si ustvarili, zahteva tudi naše mizerno finančno stanje, da se rešimo katastrofe. Veliko odgovornost pred zgodovino in pred narodom bi vzeli vsi tisti nase, ki bi zamudili priliko, ko se najlažje da državi mir, red in sloga.

Blok še obstoji. Njegova bodočnost ni več trdno zagotovljena. Toda naj se zgodi karkoli, vedno bodo ostale stranke, ki bodo delale za idejo sporazuma in demokracije ter se borile proti nasilju in korupciji. Med temi strankami se bo nahajala tudi naša Slovenska ljudska stranka. Mi trdno upamo v zmago idej in prepričani smo, da ako se zgodi, česar ne želimo, da ne bo dolgo trajalo, pa se bomo zopet borili rama ob rami s Hrvati za svoje pravo v tej državi. To bo zadnja borba v tej državi.

ITALIJA.

Opozicija, ki je pred enim letom zapustila parlament, je sklenila nadaljevati borbo proti fašistovski vladni zopet v parlamentu.

SPORAZUM Z NEMČIJO.

Francosko stališče bo s sporazumom z Nemčijo zelo okrepljeno. Nemčija podpiše garancijski pakt s Francijo, istočasno pa tudi dogovor s Čehoslovaško in Poljsko. V tem dogovoru se Nemčija obveže, da ne bo nikdar zagrabila z orožje proti Čehoslovaški in Poljski, temveč da bo vsako sporno vprašanje predložila mednarodnemu rzsodišču v razsojo. S tem je skoraj vsaka nevarnost vojne odstranjena.

NEMIRI NA KITAJSKEM.

ki so nastali vsled silnega pritiska tujih, zlasti angleških, japonskih in ameriških tovarnarjev in kolonistov na domače delavstvo, so zavzeli velik razmah. V Kantonu so ustaši popolni zmagovalci in imajo zbrano že močno armado.

Prireditve.

Dramatična prireditve pri Sv. Martinu pri Vurbergu. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 21. junija popoldne po večernicah v bralni sobi dve igri, in sicer: »Junaška deklica«, žaloigra v petih dejanjih, žaloigra v dveh dejanjih »Oh, ta Polona«. Odbor društva vabi k številni udeležbi!

Sv. Primož nad Muto je slavil dne 14. junija lepo nedeljo. Bila je res lepa nedelja za vrle šentprimonske naše severne slovenske meje. Dopoldne cerkvena slovesnost, popoldne društvena prireditve z govorom in 2 igrama. Govornik je posebno povdarjal zasluge, ki jih imajo šentprimonžani za ohranitev slovenstva ob nemški meji. Danes imajo zadoščenje: nemški naval je za vedno odbit, lastno jugoslovansko državo imamo. Marsikaj še v njej ni v redu, mnogo je še pomanjkljivega, a naša država je in Slovenci bomo imeli v tej novi državi še važno besedo. Po govoru so šentprimonski igralci priredili dve igri in sicer: »Spoštuj očeta« ter »Kmet in avtomat«. Občudovali smo vztrajnost, s katero so vrli fantje naštudirali težki igri in ji

vpriporili v veliko zadovoljstvo vseh gledalcev. St. Primož nad Muto lahko postavimo za vzgled marljivega in vztrajnega društvenega delovanja.

Hajdina pri Ptuj. Z ozirom na poročilo v zadnji številki »Slovenskega Gospodarja« se naznanja cenjenemu občinstvu, da se slovesna posvetitev Dekliške zveze najsv. Srcu Jezusovemu ne vrši, kakor je bilo določeno, dne 21. t. m., temveč se ta slovesnost preloži radi nenadoma nastalih ovir na prvo nedeljo meseca julija, t. j. dne 5. julija. Vsa svečanost se vrši po istem sporedu, kakor je bilo naznanjeno. Na svidenje v naši Hajdini dne 5. julija! Bog živi! — Odbor.

Središče. Slov. katoliško izobraževalno društvo uprizoni s sodelovanjem Marijine družbe dne 21. junija 1925 v Društvenem domu v Središču krasno igro s petjem »Raz Marijino srce« v petih dejanjih. Vstopnina: sedeži 6 D, stojišča 3 D. Predprodaja vstopnic v nedeljo predpoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Veržej. Dekliška zveza v Veržeju obhaja dne 29. junija (na praznik sv. Petra in Pavla) petletnico svojega obstoja s sledečim vzporedom. Ob 10. uri dopoldne slovesna obnovitev posvetitve presv. Srcu Jezusovemu. — Popoldne ob 3. uri v prostorih Marijanišča: 1. Akademija v čast presv. Srcu s petjem, deklamacijami in prizorom: »Vir vse tolažbe«. (Iz obljub Srca Jez.). 2. Slavnostni govor. 3. Nastop Orlic iz Ljutomera. 4. »Mirijam« igra v treh dejanjih izza časa prvih 10 let po Gospodovi smrti. Vabimo k obilni udeležbi. Bog živi!

Orlovska prireditve v Gor. Radgoni. Ljutomersko orlovsko okrožje priredi dne 5. julija 1925 v Gor. Radgoni javno telovadbo in veselico. Naša dolžnost je, da se te lepe prireditve udeležimo vsi do zadnjega, da pokažemo narodno zavest na skrajni točki naše severne meje. Vsa okrožna in sosedna prosvetna društva, pohiite ta dan v našo lepo obmejno postojanko! Zlasti pa vabimo vse domače družine, matere, očete, fante in dekleta naše lepe Petrovske župnije, da se te mladinske prireditve v največjem številu udeležite.

Gornja Radgona. V nedeljo, dne 14. t. m., po ranem cerkvenem opravilu se je vršil v posejilnični dvorani ustavnovni občni zbor gornjeradgonskega orlovskega odseka. Kot glavni govornik je nastopil zastopnik zvezine ekspoziture br. Čampa iz Maribora. V svojem lepem govoru je povdarjal verske, moralne, prosvetne in gospodarske dobrine orlovske organizacije. Br. Novak, načelnik ljutomerskega orlovskega okrožja, je govoril o pomenu in nalogah Orla in navduševal navzoče, naj se ne strašijo morebitnih napadov svojih nasprotnikov. Nato se je izvolil predpisani odbor. Naj novi telovadni odsek na naši severni državni meji vzgeja med našo mladino zavedne Slovence in navdušene, verne in značajne državljane!

Velika Nedelja. Prostovoljno gasilno društvo Trgovišče priredi v nedeljo, dne 21. junija t. j. na Alojzijevo nedeljo veliko vrtno veselico v proslavo 30 letnice na vrtu g. Franca Rausl v Trgovišču. Ob enem bo tudi odkritje spominske plošče v spomin vsem med svetovno vojno preminulim članom. Ker prireditve obeta biti zelo lepa, se zato prijazno vabijo vsa sosedna društva, da se zgoraj imenovane slavnosti udeležijo. Za jed in pijačo bo preskrbljeno, za razvedrilo duha bo pa skrbel domača, na novo organizirana društvena godba. Tedaj na Alojzijevo nedeljo vsi v Trgovišču.

Konjiško orlovsko okrožje priredi na praznik sv. Petra in Pavla okrožni javni telovadni nastop v Zičah.

Dekliška Marijina družba v Šmiklavžu pri Slov. Gradcu priredi na god sv. Alojzija v nedeljo, dne 21. junija 1925 v šoli v Šmiklavžu po večernicah ob pol 3. uri popoldne slavnostno predstavo. Igral bo dekliški Marijin vrtec »Rožica božjega Srca«, igra v dveh dejanjih, Dekliška Marijina družba pa bo uprizonila »Čašica kave«, veseloigra v enem dejanju. Vmes pa se bodo pele Marijine in narodne pesmi. Vstopnina: prvi sedeži 10 D, drugi sedeži 5 D, stojišča 3 D. Ker se bo čisti donesek porabil za nakup družbine zastave, se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi šmiklavške farane in goste iz sosednih župnij najuljudnejše vodstvo Dekliške Marijine družbe.

Kostrivnica. Bralno društvo in Orel v Kostrivnici priredi dne 21. t. m. po večernicah na vrtu g. Prah dve igri: »Oh, ta Polona« in »Kmet Herod«. Prijatelji poštene zabave so vabljeni k obilni udeležbi. Odbor.

Celjsko orlovsko okrožje priredi v Laškem v nedeljo dne 12. julija t. l. celodnevno prireditve. Ta prireditve se mora izvršiti kar najbolj mogoče slovesno, pokažimo, kako razširjena, a tudi kako lepa in vzvišena je naša orlovska misel, zato pa za ta dan na plan vse, kar je našega! Prihitite 12. julija t. l. v Laško ne samo Orli in Orlice, marveč tudi člani vseh ostalih katoliških kulturnih organizacij v kar največjem številu. Pričakujemo, da se udeležite našega dneva tudi v narodnih nošah. Prosimo tudi vse pevske zборе, kateri se žele korporativno udeležiti tabora, da to pismeno sporoče orlovskemu okrožju v Celju. Polovična vožnja po vseh železnicah. Železniška zveza je ugodna. Bog živi!

Polzela. Savinjsko orlovsko okrožje priredi na praznik, dne 29. junija, na Polzeli orlovski dan s sledečim sporedom. Zjutraj ob pol devetih sprejem pri kolodvoru, nato odhod k župni cerkvi, kjer se vrši sv. maša na prostem. Pridiga č. p. Odila iz Marija Nazarij. Popoldne ob treh javna telovadba na telovadišču na Bregu. Po telovadbi nastop pevskih zborov. Vsi udeleženci, kateri se pripeljejo z vlakom, naj zahtevajo na vstopni postaji vozni listek, žigosan z mokrim žigom, samo za eno stran. Isti večer s potrdilom udeležbe za nazaj. Potrdila se bodo izdajala takoj zraven telovadišča. V naprej naročeno in plačano kosilo stane 10 dinarjev. Udeleženci, kateri se pripeljejo z vozom, naj javijo poprej, da se preskrbi hlev. Prijave sprejema in podrobna obvestila daje: F. Turnšek, Breg, Polzela. Vse prijatelje mladine vabimo k najobilnejši udeležbi! Bog živi!